

Darlingtonia californica – kobřilka (Cobra Lily)

Přesvědčivě pěstoval Radek Kastner

[13.11.2008]

Aktualizováno [13.11.2008]

Stewart McPherson

Po světě je rozptýleno sedm rodů masožravých rostlin s pastmi typu lákavka, z nichž nejvíce neobvyklá je rod Darlingtonia, který obsahuje jediný druh a to Darlingtonia californica, jež vytváří neobvykle tvarované duté listy, které připomínají kobru, vzpámenou a připravenou zaútočit. Je to podivná tvar listů D. californica, která rostlině vyslouží název – kobřilka (Cobra Lily), a povstane z nejbizarnějších masožravých rostlin.

Unikátní tvarované listy Darlingtonia californica

Foto © Stewart McPherson

```

ont-face
{font-family:"Cambria Math";
panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;
mso-font-charset:1;
mso-generic-font-family:roman;
mso-font-format:other;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:0 0 0 0 0 0;}
/* Style Definitions */
p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman","serif";
mso-fareast-font-family:"Times New Roman";}
.MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
font-size:10.0pt;
mso-ansi-font-size:10.0pt;
mso-bidi-font-size:10.0pt;}
@page Section1
{size:612.0pt 792.0pt;
margin:70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt;

```

```

mso-header-margin:35.4pt;
mso-footer-margin:35.4pt;
mso-paper-source:0;}
div.Section1
{page:Section1;}
-->

```

D. californica se vyskytuje pouze na západní části USA, v rozptýlených populacích roztroušených po Oregonu a severozápadní Kalifornii. Tato rostlina byla původně objevena v roce 1841 na severozápadě Mount Shasta, americkým botanikem J. D. Brackenridgem. Brackenridge zrovna podnikal expedici do vzdáleného západního pohraničí a D. californica našel náhodou. Rod Darlingtonia byl formálně popsán botanikem Johnem Torreyem v r. 1853 a pojmenován na počest jeho přítel Dr. Williama Darlingtona, fyzika a politika 19. století z Birminghamu v Pensylvánii.

D. californica rostoucí v divočině státu Oregon

Foto © Stewart McPherson

D. californica produkuje dva typy listů, mladé, nedospělé rostliny tvoří jednoduché, trubkovité listy, které jsou do 5cm vysoké. Olistění je červeně-zelené a připomíná listy bílé zcelem buzných amerických rodů masožravých rostlin, rodů Heliamphora a Sarracenia. Když ale rostliny D. californica vyspějí, tvar listů se dramaticky mění a je naprosto unikátní. Listy dospělých rostlin jsou zelené, nebo načervenalé, 20-28 cm vysoké a skládají se z vzpřímených, dutých, žabčích, koníčkových, zhruba oválnou, baňatou, klenutou strukturou, která se dopředu prodloužuje. Na spodní straně prodlouženého štítku kopule je 10-20mm široký otvor, umístěný půl metru za dlouhými, šišťovými červenými vlasy ve tvaru rybího ocasu. Povrch kopule horního štítku dutých žabčích je lemován malými, nepravidelnými, průsvitnými okénky (fenestrace). Malý otvor na spodní straně kopule je jediným vstupem dovnitř dutého listu. Obvod vstupního otvoru vyčnívá dovnitř kopule a je ohrnutý, takže tvoří jakýsi dovnitř směřující lem, podobný vstupu do kořáku na chytání raků. Na zadní stranu vlasy ve tvaru rybího ocasu a okolo vstupního otvoru je hojně vyloučováno nektar. Vnitřek kopule je holý, hladký a poměrně voskový.

Vstupn- otvor pasti D. californica

Foto©Stewart McPherson

Podivn tvar list D. californica

je d myslnou adaptací, kter mj umožnit pozoruhodn komplexn proces lapání, také rostlina me chytit rzn lenovce. Siln sladk vn vychází z nektaru hojn vylučovaného na zadní stranu ptmvsku listu Darlingtonie. Cukrovit aroma ptmtahuje rzn druhy hmyzu, obzvláště vosy a mouchy, kter vlezou ke vstupn-mu otvoru, aby dosáhly nejhustho nektaru. Následováním nektarov cestky jsou vedeny ptm-mo pod vstupn- otvor. Z této pozice me hmyz vně-mat světlo sv-t-c-skrz průsvitnou fenestraci, což si hmyz vysvětluje jako směr, kde je obloha a svoboda. Proleze nebo proletí- dovnitm ohnutm vstupn-m otvorem, narazí- na průsvitnou fenestraci, spadne dolů- do dut â€Žjachtyâ€™ a ztm-t- se do tekutiny, kterou list obsahuje. Neschopen zlzt kluzk, voskovit vnitřek povrchu listu, hmyz se nakonec utopí-, je rozložen, aiviny z něj uvolnn jsou absorbovány rostlinou. Vtjinou jsou lapeny mouchy, brouci a mravenci.

Takto komplexn- systém

lapání- kotmsti lze nalézt jen u několika dalších rostlin s lkami. Dva druhy rodu *Sarracenia* a shodou okolností- také dva druhy tropického rodu *Nepenthes* tvotm- pasti s klamavými průsvitnými skvrnami ptmpom-nají-c-mi oknka, kter lákají- hmyz v podobnm duchu, jako *D. californica*. V t, chto ptm-padech je hmyz chycen podobn, ale proces lapání- není- tak komplexn-, nebo vysoce vyvinut jako u *D. californica* a v-ce ptm-buzn obvyklm rostlinám s lkami.

D. californica rostoucí- v divočině státu Oregon

Foto © Stewart McPherson

D. californica je

snadná na pěstování, pokud je pochopeno několik základních pěstebních požadavků. Tato rostlina se přirozeně vyskytuje v chladném, vlhkém, dobře osvětleném prostředí a adaptovala se na obě strany širokého spektra vlhkých bažinatých lokalit a tak vyžaduje permanentně vlhké nebo mokré substrát, vysokou vzdušnou vlhkost a dobré světelné podmínky. Nejdelší je, 4/5 *D. californica* vyžaduje v průběhu roku nízké teploty a období dormance, která reflektuje zimu na severní polokouli. V Oregonu a Kalifornii *D. californica* zažívá chladnější (obvykle pod 30°C) a studené zimy, kdy je po několik měsíců denní teplota pod 10°C a má pravidelně klesnout pod nulu. Pokud chcete tuto rostlinu pěstovat, je potřeba poskytnout jí několik měsíců období chladnějších teplot, kdy nastává období dormance rostliny, což je důležité pro roční cyklus rostliny. Období dormance má být snadno dosaženo umístěním *D. californica* na 3-4 měsíce do lednice, viz D'Amato (1998), Slack (1979, 1986) a Rice (2006).

V přirodě roste *D. californica*

v substrátu, který se skládá ze směsi kyselého opadu z jehličnanů a rašeliny, která je obvykle vlhká nebo mokrá. Přirozeně roste *D. californica* nejčastěji ve směsi rašeliny, písku a perlitu v poměru přibližně 2:1:1. V přirodě roste *D. californica* často na okrajích malých potoků nebo jezírek, a i přirozeně je delší udržen její kořeny v relativně chladu, což má být dosaženo postavením květináčů do vody. Šplh porozumět *D. californica* lze zkrát po přetěžení - prací D'Amata (1998), Slacka (1979, 1986) a Rice (2006), která dává doporučení.

D. californica rostoucí v divočině státu Oregon

Foto © Stewart McPherson

Bohužel je několik

masožravých rostlin USA včetně ohrožených. Ale náitá výtka *D. californica* je relativně stálá, a vzhled na její životaschopnost v budoucnosti je celkem pozitivní. Protože tato rostlina se vyskytuje přirozeně v horách a vzdálených oblastech, stanoví tato rostlina nebylo podrobena stejné úrovni destrukce viditelně jinde po severní Americe. Navíc podstatná část pěstování tohoto druhu je chráněno dobře organizovanými iniciativami a velkými křesťanskými pobídkami - severní Kalifornie a Oregon je chráněno jako permanentní přirodní rezervace.

Přeměmo na severu Florence v Oregonu je skutečně obora přeměmi okraji silnice, která byla založena v 19. století k ochraně *D. californica* – Oregonské jediné státní park zaměřené k ochraně jednoho konkrétního rostlinného druhu. I když je snadné vidět *D. californica* v přemě-rodě a strážci národních parků Kalifornie a Oregonu pomáhají přemě-rodovdcům najít a obdivovat život v divočině, je důležité si pamatovat, že sběr těchto rostlin z lokality je přemě-sně zakázan z konem a musí být respektován všemi návštěvníky.

D. californica lze získat napřemě-klad z následujících zdrojů:

Hampshire Carnivorous
Plants

Ya Mayla, Allington Lane,
West End, Southampton, SO30 3HQ, United Kingdom

Web: www.hantsflytrap.com

P&J Carnivorous
Plants

The Hayden, Brampton Lane,
Madley, Hereford, HR2 9LX, United Kingdom

Web: www.pj-plants.co.uk

Sarracenia Nurseries

37 Stanley Park Road,
Carshalton, Surrey, SM5 3HT, United Kingdom

Web: www.sarracenia.co.uk

Shropshire Sarracenias

5 Fiesd Close, Malinslee,
Telford, Shropshire, TF4 2EH, United Kingdom

Web: www.carnivorousplants.uk.com

Použitá literatura:

D'Amato, P., 1998. The
Savage Garden: Cultivating Carnivorous Plants. Berkeley, CA: Ten Speed Press.

Rice, B., 2006. Growing
Carnivorous Plants Portland, OR: Timber Press.

Slack, A., 1979. Carnivorous
Plants. London, England: Ebury Press.

Slack, A., 1986. Insect
Eating Plants and How to Grow Them. London, England: Alpha Books.

T: Pavla Vacková